

VIKTOR
DVOŘÁK

ANNA
GEISLEROVÁ

MARTIN
HOFMANN

JIŘÍ
BARTOŠKA

HAVEL

ČR / 2020 / 105 MIN / REŽIE: SLÁVEK HORÁK

PRACOVNÍ LIST

PRO ŽÁKY STŘEDNÍCH ŠKOL

A. Aktivita před projekcí filmu

Kdo byl Václav Havel?

Společně se spolužáky před projekcí vytvořte pojmovou mapu. Ke jménu Václav Havel na základě svých znalostí napište jednotlivá slova, která jeho osobnost charakterizují.

VÁCLAV
HAVEL

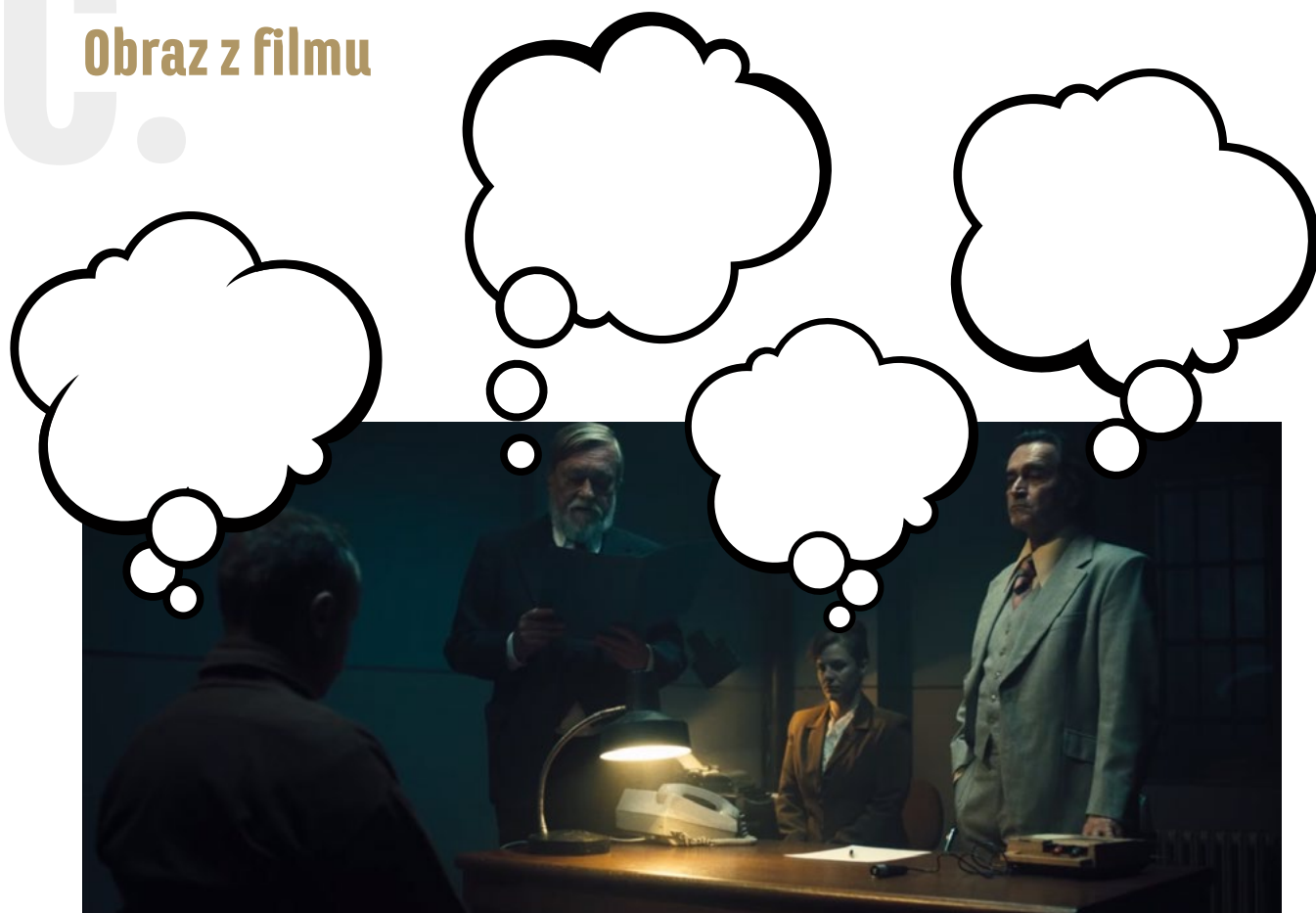
B. Otázky k filmu

Snímek Havel se z velké části odehrává v období normalizace. Zaznamenejte, jak autoři filmu vykreslili období nesvobody.

Jakými konkrétními způsoby se lidé životu v nesvobodě bránili?

Vyberte konkrétní scény, ve kterých se odhaluje, jak komunistická diktatura porušovala lidská práva občanů Československa.

Vzpomeň si na scénu, v níž tvůrci filmu zachytili reakce obyčejných lidí. Těch, kteří proti režimu nevystupovali, ale pouze jej trpěli.

C. **Obraz z filmu**

Vybavíte si scénu, kterou zachycuje tento filmový obraz?

Pokud ano, vepište do komiksových bublin dle vlastní fantazie, co se jednotlivým postavám v danou chvíli mohlo honit hlavou?

Zformulujte v jedné větě, co nabízela Státní bezpečnost Václavu Havlovi:

Co takovým tlakem StB sledovala? Zapište všechny důvody, které vás napadají:

Jak se Václav Havel zachoval a jak své rozhodnutí později hodnotil? Jakou zkušenost či poznání si z této situace odnesl?

Pomohou ti tyto texty:

Havel měl intenzivní pocit, že je součástí ďábelské hry. V roce 1986 barvitě vzpomínal na poslední dny svého prvního věznění: „To vězení mělo pro mě tehdy z mnoha různých důvodů obzvláště strastiplný průběh a na jeho konci jsem prožíval zvláštní chvíle, kdy jsem se cítil téměř fyzicky pokoušen ďáblem: ďábel mne obtěžoval různými způsoby, především mne zaplétal do svých sítí prostřednictvím vyšetřovatelů, obhájců a všech těch lidí, s nimiž jsem tam komunikoval /.../

Diktatura využila Havlovy slabosti a z ní vyplývající vůle stáhnout se z politické pozice, ale nedokázala to udělat bez manipulace a lži; vždyť na nich byla založena. Paradoxně tím Havlovi pomohla vrátit se do reality, podnítila ho k tomu, aby své selhání napravil.

Jiří Suk. Politika jako absurdní drama: Václav Havel v letech 1975-1989.

Nekonečné zoufalství se ve mně snoubilo se všemi banálními příznaky postvězeňské psychózy včetně bláznivé euforie; ta euforie byla ještě zesilována zjištěním, že venku je všechno úplně jinak, než jak jsem si myslel: Charta nebyla zničena, ale prožívala naopak svou heroickou éru; byl jsem totálně zaskočen a překvapen rozsahem její práce, odezvou, kterou má, výbuchem svobodného psaní, k němuž vedla, báječnou atmosférou pospolitosti, která v jejím prostředí vznikla. Měl jsem prostě intenzivní dojem, že za těch pár měsíců, co jsem byl pryč, udělaly dějiny větší skok než za osm předchozích let. [...]

Z psychotického stavu prvních dnů a týdnů po návratu jsem se časem samozřejmě dostal, ale cosi z vnitřních rozporů a zoufalství té doby ve mně zůstalo a poznamenalo celé ty dva roky mezi mým návratem v květnu 1977 a mým „definitivním“ zakotvením ve vězení v květnu 1979. Všemi možnými způsoby — až trochu přemrštěně, křečovitě, ne-li přímo hystericky — jsem se angažoval, štván touhou se po svém zhanobení jaksi „rehabilitovat“; spoluzakládal jsem Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných, znovu jsem se stal mluvčím, vedl jsem různé polemiky (Charta v té době prožívala svou první krizi, krizi ovšem zákonitou a všestranně užitečnou, totiž krizi jako nové a hlubší tázání po vlastním smyslu), absolvoval jsem dokonce šest nových týdnů na Ruzyni (byl to nezdařený pokus se mne zbavit pomocí smyšleného obvinění z výtržnictví), mimo jiné týdnů velmi dobrých: každý vězeňský den jsem chápal jako další krůček k mé „rehabilitaci“ a radoval se z něho.

Václav Havel v knize Dálkový výslech

Proč zrovna tuto scénu tvůrci do filmu podle vás zařadili?

Co tím sledovali? Co chtěli divákům sdělit?

Jak tato scéna zapůsobila na vás?

Reflexe filmu

Po skončení filmu se vraťte k pojmové mapě z úvodu. Dříve napsaná slova upravte a doplňte nová.

V několika větách objasněte, jak rozumíte podtitulu filmu: „*Co byste obětovali pro pravdu a lásku?*“

Jak podle vás režisér nahlíží na osobnost Václava Havla? Pokuste se společně zformulovat poselství filmu.